

ΕΤΟΣ 31^ο, ΤΕΥΧΟΣ 724 - ΙΟΥΛΙΟΣ-ΑΥΓΟΥΣΤΟΣ 2013

ΕΠΙΛΟΓΕΣ

ΤΟ ΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ ΠΟΙΚΙΛΗΣ ΥΛΗΣ ΤΗΣ ΕΦΗΜΕΡΙΔΑΣ «ΜΑΚΕΔΟΝΙΑ»
ΚΑΘΕ ΜΕΡΑ ΣΤΟ ΙΝΤΕΡΝΕΤ, ΣΤΗ ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ WWW.EPILOGES.GR

ΠΙΣΙΝΕΣ ΣΤΗ ΝΕΑ ΠΑΡΑΛΙΑ;

ΟΡΑΜΑ Ή ΟΥΤΟΠΙΑ; ΟΙ «Ε» ΣΥΝΟΜΙΛΗΣΑΝ ΜΕ ΤΟΝ ΠΡΟΔΡΟΜΟ ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗ, ΤΟΝ ΑΝΘΡΩΠΟ ΠΙΣΩ ΑΠΟ ΤΗΝ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΤΗΣ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ. Ο ΟΠΟΙΟΣ ΚΑΤΑΘΕΤΕΙ ΜΙΑ ΡΗΞΙΚΕΛΕΥΘΗ ΙΔΕΑ ΠΟΥ ΣΙΓΟΥΡΑ ΘΑ ΒΑΛΕΙ ΤΗ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ (ΔΟΚΙΜΗ ΠΙΟ ΔΥΝΑΜΙΚΑ) ΣΤΟΝ ΠΑΓΚΟΣΜΙΟ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΙΚΟ ΧΑΡΤΗ. ΚΑΙ ΔΕΝ ΜΕΝΕΙ ΣΤΗΝ ΙΔΕΑ: ΑΠΟΤΥΠΩΝΕΙ ΣΤΟ ΧΑΡΤΙ ΤΗΝ ΠΡΟΤΑΣΗ ΤΟΥ, ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΑΝΑΓΝΩΣΤΕΣ ΤΩΝ «Ε».

Γράφει ο Λεόντιος Παπαδόπουλος.

ΜΙΑ ΦΟΡΑ και έναν καιρό -ο καιρός αυτός υπάρχει ακόμη στις μνήμες των μεγαλύτερων σε ηλικία Θεσσαλονικιών-, ο Θερμαϊκός διέθετε πεντακάθαρα νερά, στα οποία μπορούσες να κολυμπήσεις, σχεδόν σε όλη την έκταση του παραλιακού μετώπου (εξαιρούνταν το λιμάνι και οι γύρω από αυτό περιοχές). Αν, μάλιστα, πήγαινες προς Καλαμαριά, υπήρχε οργανωμένη πλαζ και κάμπινγκ, όπου μπορούσες να περάσεις ζωή χαρισάμενη. Ο εκβιομηχανισμός της πόλης, αλλά και η έλλειψη οικολογικής ευαισθησίας (και προνοητικότητας) από τις αρχές οδήγησαν στην καταστροφή του οικοσυστήματος. Η οπτική επαφή με τον βυθό χάθηκε (λόγω του μαύρου από τα απόβλητα νερού) και το μπάνιο απαγορεύτηκε, λόγω των επικινδύνων για την υγεία των κατοίκων οργανισμών που ζούσαν σ' αυτό. Fast forward στο παρόν.

Οι υψηλές θερμοκρασίες του Ιουνίου και μια πρόσφατη επίσκεψή μου στην Καλαμαριά, με την πεντακάθαρη θάλασσα να βρίσκεται κυριολεκτικά μπροστά στα πόδια των κατοίκων της, με έκαναν να προβληματιστώ (και να στεναχωρηθώ) για τη μεγάλη ευκαιρία που χάθηκε. Η Θεσσαλονίκη -αν τα πράγματα ήταν λίγο διαφορετικά- θα μπορούσε να είναι σήμερα μια Βαρκελώνη. Με τη μοιρολατρία, όμως, δεν βγήκε τίποτα... Δεν υπάρχει λόγος να κλαίμε για τα λάθη του παρελθόντος (αρκεί να μαθαίνουμε από αυτά): αντίθετα, αυτό που χρειάζεται είναι να αναζητούμε τρόπους για να κάνουμε καλύτερη τη διαβίωσή μας.

Η ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗ ΠΟΥ ΘΑ ΘΕΛΑΜΕ

Πριν από μερικά χρόνια, όταν για την ανάπλαση της Νέας Παραλίας επελέγη η πρόταση των αρχιτεκτόνων Πρόδρομου Νικηφορίδη και Μπερνάρ Κουόμιο, είχα γράψει ένα θέμα στις «Ε», παρουσιάζοντας στους αναγνώστες αυτό που θα έβλεπαν, όταν το έργο ολοκληρωνόταν. Στη διάρκεια της συνέντευξης, ο Πρόδρομος Νικηφορίδης μου είχε αποκαλύψει ότι στις αρχικές σκέψεις τους ήταν και... πισίνες(!) στον Θερμαϊκό. Η ιδέα ταξινομήθηκε σε κάποια άκρη του μυαλού μου, μέχρι την ώρα που ο υδράργυρος άγγιξε τον Ιούνιο τους 35 βαθμούς. «Αυτό που έχουμε στη Θεσσαλονίκη είναι μια θάλασσα, την οποία μπορούμε μόνο να κοιτάζουμε. Θα ήταν πολύτιμο να μπορούσαμε να μπουίμε σ' αυτήν, να κολυμπήσουμε, να τη νιώσουμε. Κάποτε, το είχαμε... Σήμερα δεν το έχουμε -και είναι μάλλον δύσκολο να το αποκτήσουμε εκ νέου. Θα χρειαστεί να περάσουν πολλά χρόνια ακόμη. Τώρα και να μην επανέλθει

ποτέ ο Θερμαϊκός...» λέει ο Πρόδρομος Νικηφορίδης, ατενίζοντας προς την πλευρά της θάλασσας -πέρα από τα ήδη δημιουργημένα πάρκα-, από το ύψος του Ποσειδωνίου.

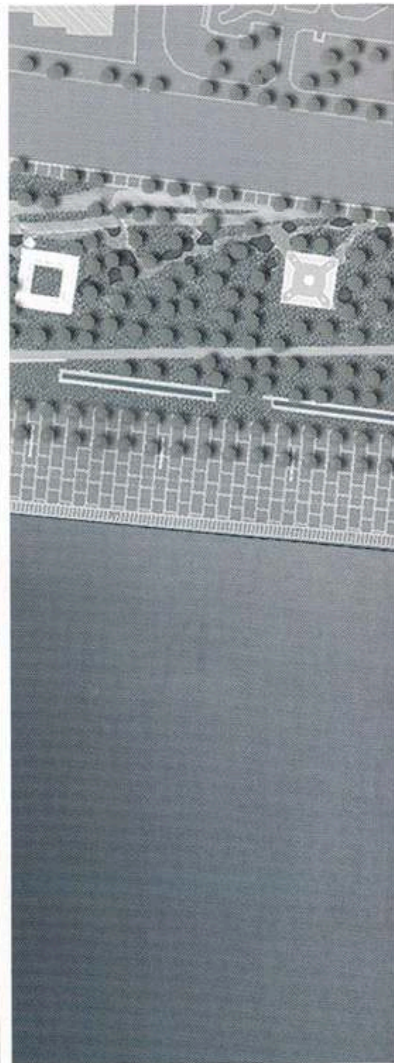
ΠΙΣΙΝΕΣ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ

Η ιδέα να κατασκευαστούν κάποια σημεία, που θα λειτουργούσαν ως πισίνα μέσα στους χώρους πρασίνου, απορρίφθηκε εξαρχής από τους αρχιτέκτονες. Η δεύτερη ιδέα ήταν σαφώς πιο εντυπωσιακή και λειτουργική: «θέλαμε να

«ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ ΕΧΕΙ ΝΑ ΚΑΝΕΙ ΜΕ ΤΗΝ ΑΝΑΓΚΗ.»

ΚΑΙ Η ΑΝΑΠΛΑΣΗ ΤΗΣ ΝΕΑΣ ΠΑΡΑΛΙΑΣ ΕΙΝΑΙ ΕΝΑ ΑΚΡΙΒΟ ΕΡΓΟ, ΔΕΝ ΕΙΝΑΙ ΦΘΗΝΟ: Η ΠΟΛΗ ΟΜΩΣ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΔΥΤΗΝ ΤΗΝ ΑΝΑΠΛΑΣΗ. ΤΟ ΑΠΟΔΕΙΚΝΥΕΙ ΚΑΙ Η ΜΕΓΑΛΗ ΠΙΕΣΗ ΤΟΥ ΚΟΣΜΟΥ ΠΡΟΣ ΤΗ ΔΗΜΟΤΙΚΗ ΑΡΧΗ, ΩΣΤΕ ΤΟ ΕΡΓΟ ΝΑ ΟΛΟΚΛΗΡΩΘΕΙ ΤΟ ΣΥΝΤΟΜΟΤΕΡΟ ΔΥΝΑΤΟΝ ΚΑΙ ΟΙ ΠΟΛΙΤΕΣ ΝΑ ΤΟ ΧΡΗΣΙΜΟΠΟΙΗΣΟΥΝ. ΔΕΝ ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΜΙΛΗΣΕΙ ΚΑΝΕΙΣ ΓΙΑ ΑΚΡΙΒΟ Ή ΦΘΗΝΟ ΕΡΓΟ. ΑΝ Η ΠΟΛΗ ΕΧΕΙ ΑΝΑΓΚΗ ΑΠΟ ΔΥΤΗΝ ΤΗΝ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗ, ΜΠΟΡΕΙ ΝΑ ΤΗΝ ΤΟΛΜΗΣΕΙ!».

κάνουμε κάτι που, ουσιαστικά, θα βρισκείται μέσα στο νερό, σε ελεγχόμενο περιβάλλον και όχι με το νερό του θερμαϊκού. Με αυτήν τη λογική -και αφού είχαμε δει αντίστοιχα παραδείγματα σε ποτάμια-, είπαμε ότι θα ήταν ενδιαφέρον να δημιουργήσουμε δυο-τρεις πισίνες, οι οποίες να θυμίζουν προβλίτες και να μπαίνουν μέσα στη θάλασσα. Σε άλλες πόλεις έχουν χρησιμοποιήσει καράβια

και ποταμόπλοια, τα οποία έχουν μετασκευαστεί σε πισίνες. Στο Παρίσι, για παράδειγμα, πριν από τρία-τέσσερα χρόνια κατασκευάστηκε στον Σηκουάνα, μπροστά από τη μεγάλη βιβλιοθήκη, μια πισίνα που λειτουργεί όλο τον χρόνο» εξηγεί στις «Ε» ο αρχιτέκτονας. Πώς, όμως, θα μπορούσαν να μοιάζουν αυτές οι προβλίτες, ώστε να μη δημιουργούν οπτική όχληση; «Διαφωνώ με

τις κατασκευές καθ' ύψος, επειδή θεωρώ ότι η 'γενναϊοδωρία' του συγκεκριμένου περιβάλλοντος οφείλεται στον ανοικτό ορίζοντα. Άρα, η πισίνα δεν σπκώνεται και δεν δημιουργεί κτίριο ή όγκο. Είναι συνέχεια του πλακόστρωτου. Θα είναι ένα στοιχείο ενοποιητικό ανάμεσα στο πλακόστρωτο και στη θάλασσα, ώστε να διατηρηθεί η ηρεμία και η γαλήνη του τοπίου. Ταυτόχρονα, φυσικά, θα προστεθεί

μια επιπλέον χρήση, που είναι πολύτιμη για την πόλη: η ίδια η πισίνα ή οι πισίνες θα έχουν περιμετρικά σε όλες τις πλευρές τους ξύλινο ντεκ, όπου ο κόσμος θα μπορεί να κάνει ηλιοθεραπεία, να ξεκουράζεται, να ξαπλώνει και να διαβάζει».

«ΑΝΤΙΠΑΛΟΣ» ΤΟ ΚΟΣΤΟΣ;
Κοιτάζοντας τα σχέδια της προβλίτας με τις δύο πισίνες (τα οποία ο κ. Νικη-

φορίδης και οι συνεργάτες του ετοίμασαν αποκλειστικά για τις «Ε»), ομολογώ ότι η φαντασία μου αποδείχτηκε περιορισμένη. Φανταζόμουν κάτι παρόμοιο, αλλά όχι κάτι τόσο κομψό, που παραπέμπει σε ντεκ θαλαμγγού. Το είχα φανταστεί με περισσότερο ταμμένο και μέταλλο -και έτσι διαπίστωσα ότι καλώς ακολουθήσα διαφορετικό επαγγελματικό προσανατολισμό... Πόσο εφικτό είναι,

Η ΙΔΕΑ ΝΑ ΚΑΤΑΣΚΕΥΑΣΤΟΥΝ ΚΑΠΟΙΑ ΣΗΜΕΙΑ, ΠΟΥ ΘΑ ΛΕΙΤΟΥΡΓΟΥΣΑΝ ΩΣ ΠΙΣΙΝΑ ΜΕΣΑ ΣΤΟΥΣ ΧΩΡΟΥΣ ΠΡΑΣΙΝΟΥ, ΑΠΟΡΡΙΦΘΗΚΕ ΕΞ ΑΡΧΗΣ ΑΠΟ ΤΟΥΣ ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΕΣ. Η ΔΕΥΤΕΡΗ ΙΔΕΑ ΗΤΑΝ ΣΑΦΩΣ ΠΙΟ ΕΝΤΥΠΩΣΙΑΚΗ ΚΑΙ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΗ: «ΘΕΛΑΜΕ ΝΑ ΚΑΝΟΥΜΕ ΚΑΤΙ ΠΟΥ, ΟΥΣΙΑΣΤΙΚΑ, ΘΑ ΒΡΙΣΚΕΤΑΙ ΜΕΣΑ ΣΤΟ ΝΕΡΟ, ΣΕ ΕΛΕΓΧΟΜΕΝΟ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝ ΚΑΙ ΟΧΙ ΜΕ ΤΟ ΝΕΡΟ ΤΟΥ ΘΕΡΜΑΪΚΟΥ, ΜΕ ΔΥΤΗΝ ΤΗ ΛΟΓΙΚΗ, ΕΙΠΑΜΕ ΟΤΙ ΘΑ ΗΤΑΝ ΕΝΔΙΑΦΕΡΟΝ ΝΑ ΔΗΜΙΟΥΡΓΗΣΟΥΜΕ ΔΥΟ-ΤΡΕΙΣ ΠΙΣΙΝΕΣ, ΟΙ ΟΠΟΙΕΣ ΝΑ ΘΥΜΙΖΟΥΝ ΠΡΟΒΛΗΤΕΣ ΚΑΙ ΝΑ ΜΠΑΙΝΟΥΝ ΜΕΣΑ ΣΤΗ ΘΑΛΑΣΣΑ» ΕΞΗΓΕΙ ΣΤΙΣ «Ε» Ο ΑΡΧΙΤΕΚΤΟΝΑΣ ΠΡΟΔΡΟΜΟΣ ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΗΣ.

όμως, να βρει χρηματοδότηση ένα τέτοιο έργο;

«Το κόστος έχει να κάνει με την ανάγκη. Και η ανάπλαση της Νέας Παραλίας είναι ένα ακριβό έργο, δεν είναι φθινό: η πόλη, όμως, έχει ανάγκη αυτήν την ανάπλαση. Το αποδεικνύει και η μεγάλη πίεση του κόσμου προς τη δημοτική αρχή, ώστε το έργο να ολοκληρωθεί το συντομότερο δυνατόν και οι πολίτες να το χρησιμοποιήσουν. Δεν μπορεί να μιλήσει κανείς για ακριβό ή φθινό έργο. Αν η πόλη έχει ανάγκη από αυτήν την παρέμβαση, μπορεί να την τολμήσει. Αν δεν υπάρχει ανάγκη, δεν πρέπει να

το κάνει. Σημειωτέον, πάντως, ότι το έργο της ανάπλασης χρηματοδοτείται σε ποσοστό 100% από κοινοτικά κονδύλια. Έτσι, οι προβλήτες με τις πισίνες θα μπορούσαν να χρηματοδοτηθούν από το επόμενο ΕΣΠΑ. Σας θυμίζω ότι το Ίδρυμα Ωνάση, στην Αθήνα, εκπόνησε μια τεράστια μελέτη, για να πετύχει την αποδέσμευση 200 εκατ. από το ΕΣΠΑ, ώστε το υπουργείο Περιβάλλοντος, Ενέργειας και Κλιματικής Αλλαγής να υλοποιήσει ένα τεράστιο έργο: την ανάπλαση της οδού Πανεπιστημίου. Φανταστείτε ότι αυτό γίνεται σε πολύ σύντομο χρόνο: θα ενταχθεί στο ΕΣΠΑ και

θα αρχίσει η υλοποίησή του. Αν η δημοτική αρχή της Θεσσαλονίκης το πιστέψει και να το κυνηγήσει, όλα γίνονται. Τιποτα δεν γίνεται εύκολα. Αν θεθεί ένας μεγάλος στόχος, ωστόσο, τότε μπορεί και να επιτευχθεί. Παράλληλα, είναι πολύ σημαντικό να αναφερθεί ότι δεν θα περαχτεί καθόλου το υφιστάμενο κομμάτι, αφού οποιαδήποτε κατασκευή θα γίνει στη θάλασσα».

ΘΑΛΑΣΣΑ ΚΑΙ ΛΑΘΘΑΛΑΣΣΑ

Η ένταση του ανεμιστήρα στο καφέ όπου έχουμε καθίσει δεν επαρκεί για να δροσιστείς μια τόσο ζεστή μέρα.

ΥΠΑΡΧΕΙ ΚΑΙ ΕΝΑΛΛΑΚΤΙΚΗ ΠΡΟΤΑΣΗ

«Η ΣΗΜΕΡΙΝΗ δημοτική αρχή είχε δεσμευτεί ότι θα απομακρυνθεί το καφέ στο πάλοι ποτέ 'Θεσσαλονίκη Palace', υποστηρίζει ο κ. Νικήφοριδης. «Υπενθυμίζω ότι η περιοχή είχε αφαιρεθεί από την προηγούμενη δημοτική αρχή από τη συνολική ανάπλαση της Νέας Παραλίας. Αν μπορούσε να γίνει κάτι τέτοιο -μιλώ για την απομάκρυνση-, θα μπορούσαμε να έχουμε μια πισίνα στον περιβάλλοντα χώρο. Το σύνολο αυτού του τμήματος είναι πέντε στρέμματα. Αν υποθέσουμε ότι πρέπει να υπάρχει ένας χώρος αντίστοιχος με την κατασκευή που υπάρχει σήμερα -και φαντάζομαι ότι δεν θα ήθελαν να τη γκρεμίσουν, μια που θα μπορούσε να χρησιμοποιηθεί για άλλες χρήσεις-, στο σημείο θα μπορούσε να φιλοξενηθεί μια πραγματικά μεγάλη πισίνα».

καλά. Δεν μπορείς να πεις 'έχτισα τέσσερις τοίχους κι έφτιαξα μια πισίνα'. Δεν είναι, όμως, και κάτι το οποίο είναι ανέφικτο...».

ΚΑΙ ΤΟΝ ΧΕΙΜΩΝΑ;

Η λογική ερώτηση που θα μπορούσε να διατυπώσει κάποιος είναι τι γίνονται οι πισίνες τον χειμώνα: «Πιστεύω ότι και εδώ υπάρχουν λύσεις. Ας πούμε, τον χειμώνα οι πισίνες θα μπορούσαν να σκεπάζονται με ένα μεγάλο ξύλινο ντεκ και να αποτελούν ένα σημείο εκτόνωσης».

Έτσι, θα προστατευόταν κι από το θαλασσινό νερό που, ανάλογα με τον καιρό, θα μπορούσε να πει στην πισίνα -αν και υπάρχουν και γι' αυτό λύσεις, ώστε να μην παραμείνει εκεί. Μπορούν να γίνουν πολλά πράγματα, αν εξαντλήσει κάποιος τη μελέτη, τις προοπτικές και τα προβλήματα που αυτή μπορεί να έχει. Αυτό που χρειάζεται να τονιστεί είναι ότι το στοιχείο αυτό είναι πολύτιμο το καλοκαίρι, αλλά όχι αναγκαίο το χειμώνα: το ότι δεν είναι αναγκαίο ως πισίνα, ωστόσο, δεν σημαίνει ότι δεν μπορεί να γίνει κάτι άλλο. Μπορεί, συζητώντας και μελετώντας το θέμα, να προκύψουν κάποιες χρήσεις -ας πούμε, τον χειμώνα να τοποθετείται μια φουσκωτή κατασκευή, να σκεπάζεται η πισίνα και να χρησιμοποιείται ως κλειστή. Ιδέες υπάρχουν».

Οραματίζομαι τις πισίνες: αν μπορούσαν να πραγματοποιηθούν, η Θεσσαλονίκη θα έμπαινε οίγουρα στον παγκόσμιο χάρτη του τουρισμού. Ποιος τουρίστας (ή Έλληνας) δεν θα ήθελε να βιώσει την εμπειρία μιας πισίνας μέσα στη θάλασσα, να κολυμπά και να βλέπει την παραλία, το λιμάνι και τον Όλυμπο; Καμία σχέση με ένα ηνιγημένο κολυμβητήριο...

«Μια τέτοια υποδομή θα θέλει να τη χρησιμοποιήσει όλος ο κόσμος. Το πώς θα μπορέσει να γίνει αυτό δεν το ξέρω... Αν υπήρχαν μια-δύο τέτοιες πισίνες με ελεύθερη είσοδο, θα έπρεπε να κρα-

τείτα σειρά προτεραιότητας λόγω του κόσμου» εκτιμά ο Πρόδρομος Νικήφοριδης.

Πόσος καιρός θα χρειαζόταν για να αποκτήσει η πόλη μια τέτοια προβλήτα; «Δεν νομίζω ότι χρειάζεται ιδιαίτερος χρόνος -η παρέμβαση θα μπορούσε να υλοποιηθεί μέσα σε πέντε-έξι μήνες και, μάλιστα, χωρίς να χρειαστεί να κλειστεί ή να τροποποιηθεί κάποιο σημείο της παραλίας. Αδιαμφισβήτητα, είναι μια πολύ δύσκολη μελέτη: πρέπει να σκεφτεί κανείς ποιοι τρόποι είναι οι πιο οικονομικοί και οι ευκολότερα υλοποιήσιμοι. Χρειάζεται να μελετηθεί